

Den Haag, 26 augustus 2024

Zienswijze Besluit vaststelling bijdragen en wegingsfactoren kunststofproducten voor eenmalig gebruik 2024

Federatie Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie (de 'NRK') behartigt de belangen van circa 400 aangesloten bedrijven die allen actief zijn als verwerker en/of mechanisch recycler in de kunststofindustrie. Een significant deel van deze leden verwerkt kunststoffen (mede) tot producten voor eenmalig gebruik, in de zin van de EU-Richtlijn voor eenmalige kunststof producten ("SUP-richtlijn"). Namens onze leden reageer ik hierbij op de consultatieversie van het Besluit tot vaststelling bijdragen en wegingsfactoren kunststofproducten voor eenmalig gebruik 2024.

De EU-Richtlijn inzake kunststofproducten voor eenmalig gebruik heeft als doel om zo kostenefficiënt als mogelijk plastic zwerfafval terug te dringen. In deze opgave heeft iedereen een bijdrage te leveren: producenten, consumenten, gebiedsbeheerders en overheid.

Als onderdeel van deze EU-Richtlijn is in Nederland de zwerfafvalbijdrage ingevoerd. Deze maatregel dient het doel van vermindering van plastic zwerfafval door te zorgen voor een prikkel voor producenten van plastic producten om hun aandeel in het zwerfafval te verminderen én te zorgen voor een prikkel voor gebiedsbeheerders om aantoonbaar werkende maatregelen te nemen om zwerfafval te verminderen. In de precieze verwoording van de richtlijn wordt gesproken van een plicht om "diensten op een kostenefficiënte manier aan te bieden" en wordt gesteld dat deze "op transparante wijze" worden vastgelegd.

In het voorgenomen besluit komt bovenstaande onvoldoende tot uitdrukking. Ik licht dit hieronder nader toe.

Vergoeding inzamelkosten blanco cheque

Voor onze leden is absoluut niet inzichtelijk hoe de kosten van het inzamelen van het zwerfafval zijn opgebouwd. Er wordt een totaalbedrag genoemd, maar uit de bijgevoegde documentatie bij het voorstel blijkt niet welke kosten daarin zijn meegenomen. Ook wordt niet helder of de aldus in rekening gebrachte diensten op een kostenefficiënte manier zijn uitgevoerd, of daar wellicht nog verbeteringen in mogelijk zijn en hoe de gebiedsbeheerders uitgedaagd worden om tot nu en in de toekomst op een zo kosten efficiënt mogelijke wijze hun diensten uit te voeren. Het voorstel lijkt daarmee enigszins op een blanco cheque voor de inzamelaars van het zwerfafval en dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Een berekening op basis van de kosten van een efficiënte inzameling is in onze ogen een absolute randvoorwaarde voor het rechtvaardig verplichten van een bijdrage aan het opruimen van zwerfafval. Wij vragen dan ook om in lijn met de Europese richtlijn kosten efficiëntie als vereiste op te nemen in de nationale wetgeving als onderdeel van de komende evaluatie van de SUP.

Gekozen verdeelsleutel onvoldoende onderbouwd

Actuele documenten en/of verwijzingen naar openbare bronnen waaruit blijkt hoe het zwerfafval is samengesteld en hoe deze samenstelling zich, na alle reeds getroffen maatregelen, heeft ontwikkeld, ontbreken. Daardoor is het voor producenten van eenmalige kunststof producten niet mogelijk om te bepalen welke kosten aan het inzamelen van, specifiek, kunststof zwerfafval toegerekend dienen te worden en/of de voorgestelde verdeelsleutel de juiste is.

Gezien bovenstaande verzoek ik u:

- a. nog voor de bijdragen over 2023 definitief worden vastgesteld deze nader uit te werken en te onderbouwen,
- b. de Europees beschreven vereiste voor kosten efficiëntie vast te leggen in Nederlandse wetgeving en
- c. de doelmatigheid van de nationale implementatie van de zwerfafvalbijdrage te evalueren.

Hoogachtend,
Federatie NRK

H.R. de Graaf
Algemeen directeur